



December 2019

In het raam van het Belgisch onderzoeksproject BELBEES, dat door het Belgische Wetenschapsbeleid BELSPO (BR/132/A1/BELBEES) gefinancierd wordt, verschijnt nu de

Rode Lijst van bijen in België

Bijen worden beschouwd als de belangrijkste bestuivers uit onze streken, zowel voor wilde als geteelde planten. Helaas wijzen talrijke wetenschappelijke studies uit dat ze in Europa er sterk op achteruit zijn gegaan. Het is niet duidelijk hoe het nu met de bijen in België gesteld is, want de laatste evaluatie vond al 25 jaar geleden plaats en ondertussen kent hun achteruitgang steeds meer oorzaken. Daarom werd het project BELBEES opgezet, dat de sterkte en de oorzaken van de achteruitgang van de Belgische bijen moest achterhalen.



Het belangrijkste resultaat van het project BELBEES, de Rode Lijst van de Belgische bijen, werd bereikt met de door de IUCN (de internationale unie voor natuurbescherming) voorgestelde methodologie. Nu voor elke soort uitgemaakt is hoeveel kans ze heeft uit te sterven, maakt dit resultaat het mogelijk om een breed gamma van beschermingsmaatregelen te nemen die het beschermingsstatuut van alle soorten moeten verbeteren.

Uit de vergelijking tussen de geografische verspreiding tussen 1900-1969 en die tussen 1970-2017 blijkt dat meer van de helft van de bijensoorten op ons grondgebied **(a) met uitsterving bedreigd is (33 %)**, **(b) niet meer in ons land voorkomt (12 %)** of **(c) binnenkort misschien met uitsterving bedreigd is (7%)**.



December 2019

Vooral de soorten met een bijzondere ecologie (bijv. de sociale bijen) lijden het meest onder de mondiale veranderingen. **Dit is het geval bij de hommels, waarvan 80% van de soorten dreigen uit te sterven of al uitgestorven zijn.**

Sommige streken van België staan bekend voor hun grote soortenrijkdom (Zandig Vlaanderen, oostelijke Kempen, de omgeving van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Condroz, Fagne-Famenne-Calestienne, Gaume), maar bepaalde 'hotspots' van lokale diversiteit verdienen ook de aandacht. Het zijn immers bijzondere habitats, zoals kalkgronden of heidelanden, die bedreigd zijn en dus prioritair beschermd moeten worden.

Het onderzoek bracht ook aan het licht dat er onvoldoende kennis beschikbaar is voor de evaluatie van sommige soorten (meer dan 9% van de soorten zijn ondergebracht in de categorie 'Onvoldoende gegevens') en voor de bepaling van de kenmerken van de bijenfauna van bepaalde onderbemonsterde streken van ons land (Ardennen, West-Vlaanderen, Kempen).

Deze teloorgang wordt aan verschillende menselijke ingrepen toegeschreven, waaronder het verlies en de verbrokkeling van habitats als gevolg van de intensivering van de landbouw (door onder andere een veranderde bedrijfsvoering, met bijvoorbeeld het gebruik van meststoffen en pesticiden) of van de verstedelijking, maar ook aan de klimaatsverandering.



RODE LIJST VAN BIJEN IN BELGIË

EVALUATIE VAN DE BESCHERMINGSSTATUS VAN BIJEN IN BELGIË

